

Tilinpäätös 2023 ennakkotieto

Kaupunginhallitus 12.2.2024

Valtuusto 26.2.2024

Maria Jyrkkä

Avainluvut positiivisia – vertailukelpoisuus haastaa

Toimintatuotot (ulkoiset)

404 Milj. EUR

TOT

+37 Milj. EUR

+10,1%

TOT - TA

Vuosikate

452 Milj. EUR

TOT

+103 Milj. EUR

+29,4%

TOT - TA

Investointien tulo-rahoitusprosentti

151,2%

TOT

109,1%

TA

Tilinpäätöksen ennakkotiedon luvut ovat kirjanpidon toteumaa 5.2.2024 tilanteessa. Tiedot tarkentuvat vielä joltain osin lopulliseen tilinpäätökseen.

Toimintamenot (ulkoiset)

1 286 Milj. EUR

TOT

+13 Milj. EUR

+1,0%

TOT - TA

Investoinnit

295 Milj. EUR

TOT

-21 Milj. EUR

-6,6%

TOT - TA

Tilikauden tulos

259 Milj. EUR

TOT

+105 Milj. EUR

+68,6%

TOT - TA

Raportin taulukoissa toteuman vertailu tehdään alkuperäiseen talousarvioon.

Verorahoitus

1 270 Milj. EUR

TOT - TA

+48 Milj. EUR

+4,0%

TOT - TA

Kaupunkitasoiset tavoitteet

21/26 kpl

Toteutuu/toteutuu pääosin

Oikaistu tilikauden tulos

87 Milj. EUR

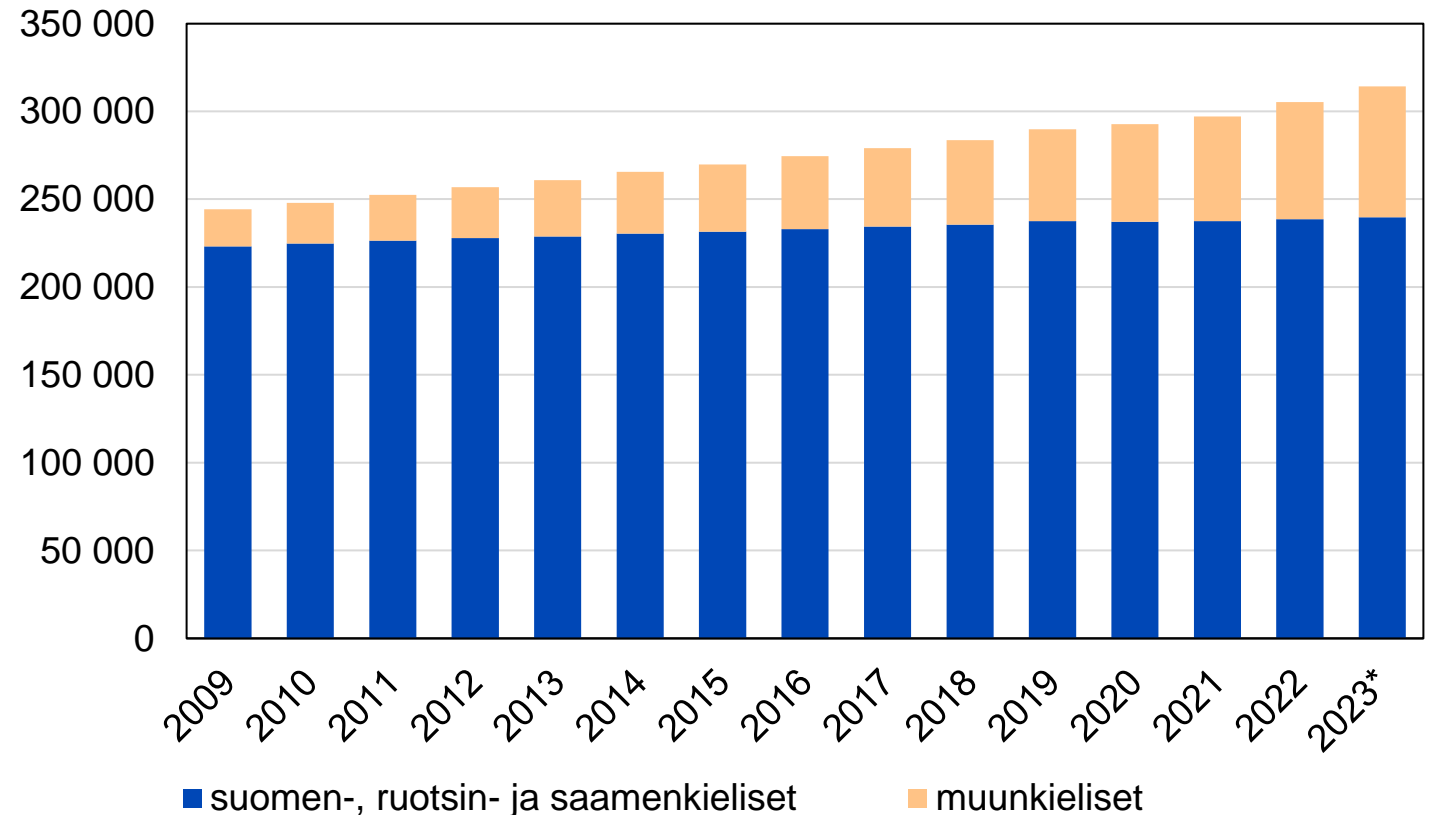
TOT

Vähennetty poikkeuserät:
Kertaluontoinen isompi maa-alueen myynti datakeskus-hankkeelle 31 M€, Sote-uudistuksen ns. verohäntien vaikutus 124 M€, rahastojen alaskirjausten palautus 17M€

Espoossa lasten ja nuorten määrä kasvaa – poikkeaa valtakunnallisesta kehityksestä

- Espoon väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 314 150 henkeä
- Vieraskielisiä oli 74 500 ja heidän osuutensa väestöstä 24 prosenttia
- Väestö kasvoi vuoden 2023 aikana 8 880 hengellä eli 2,9 prosenttia
- Muuttovoittoa tuli 7 380 henkeä, mikä on 500 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin
- Nettomaahanmuuton osuus väestönkasvusta oli 58 prosenttia
- Espooseen syntyneiden lasten määrä (3 270 lasta) oli suurempi kuin vuotta aiemmin, ja kuolleiden määrä (1 830 henkeä) oli pienempi kuin vuotta aiemmin

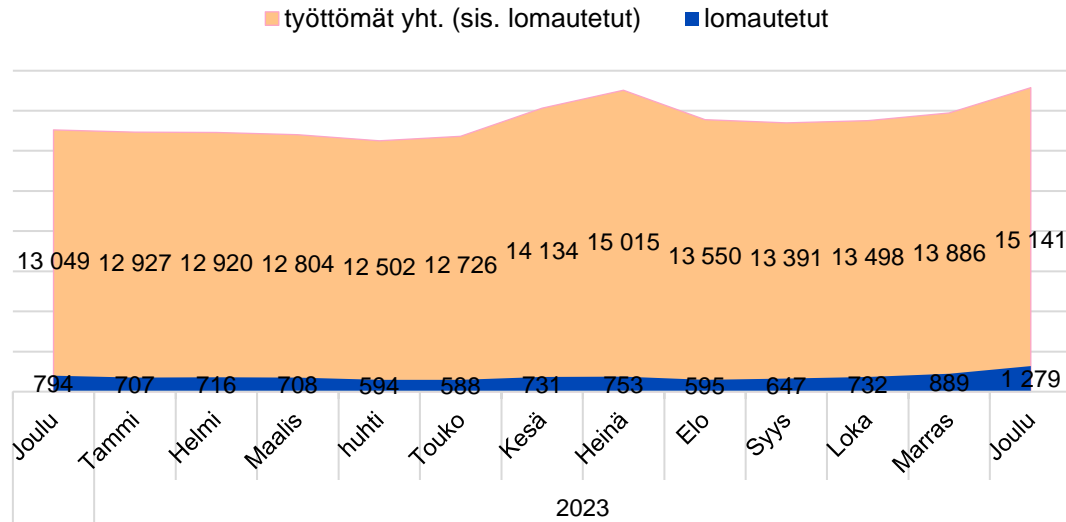
Espon väestö 31.12.2009–31.12.2023
äidinkielen mukaan

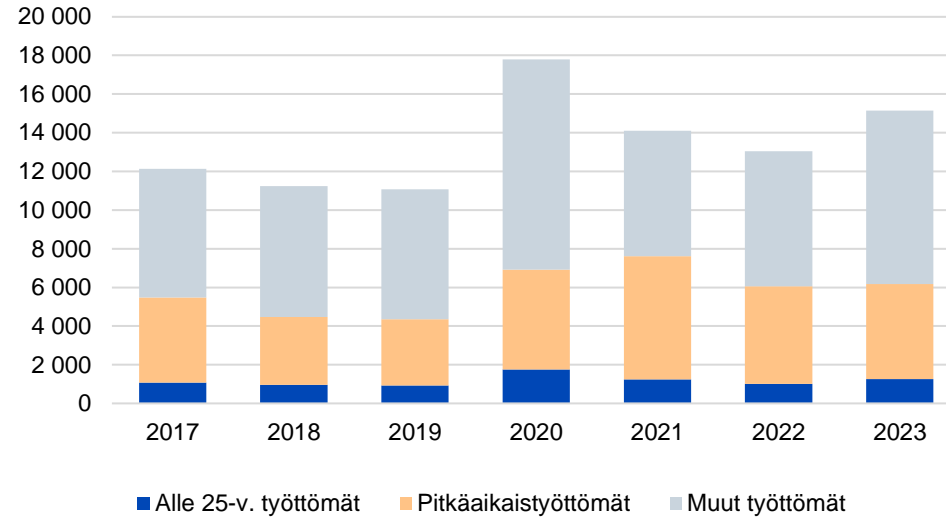
Lähde: 2009–2022 Tilastokeskus, *2023 Tilastokeskus ennakkotieto ja Trimble Locus -rekisteri, väestö

Työttömyysluvut edelleen kasvussa

Työttömät ja lomautetut Espoossa 2022 - 2023

Työttömien lkm joulukuussa 2017-2023

Tyött. osuus työvoimasta:
Espoo 9,8 %
Uusimaa 10,8 %
Suomi 11,2 %

Avoimia työpaikkoja Espoossa
1284 kpl
(vuotta aiemmin 2362 kpl)

Työttömyystilanne 31.12.2023 (TEM)

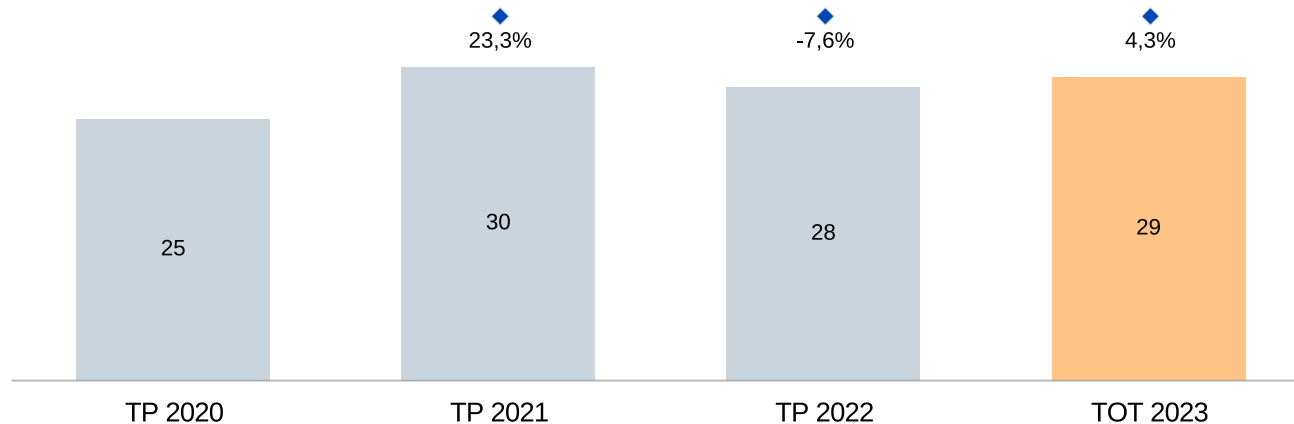
- Työttömien osuus työvoimasta 9,8 %, *vuotta aiemmin 8,7 %, neljä vuotta aiemmin 7,7 %.*
- Työttömiä 15 141, *vuotta aiemmin 13 049, neljä vuotta aiemmin 11 074.*
- Pitkäaikaistyöttömiä 4 921 *vuotta aiemmin 5 051, neljä vuotta aiemmin 3 431.*
- 15-24 v. työttömiä 1 255, *vuotta aiemmin 1 009, neljä vuotta aiemmin 922.*
- Avoimia työpaikkoja 1 284 *vuotta aiemmin 2 362, neljä vuotta aiemmin 2 062.*

Lähes kaksi vuotta jatkunut työttömyyden väheneminen taittui viime vuoden maaliskuussa ja siitä lähtien työttömyys on kasvanut.

Joulukuussa 2023 työttömien osuus työvoimasta oli noin prosenttiyksikön korkeampi ja työttömiä oli 2092 (16,0 %) enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työmarkkinatuen määrä ylitti talousarvion

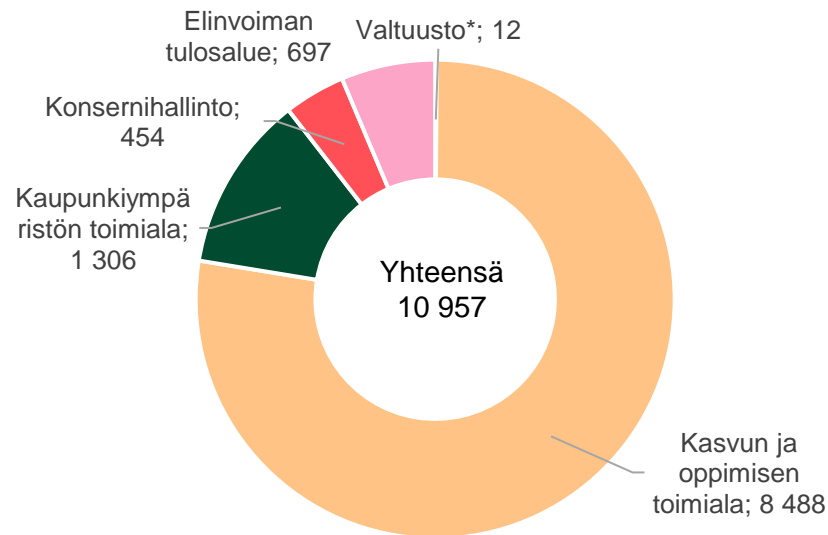
Työmarkkinatuki - Milj. EUR

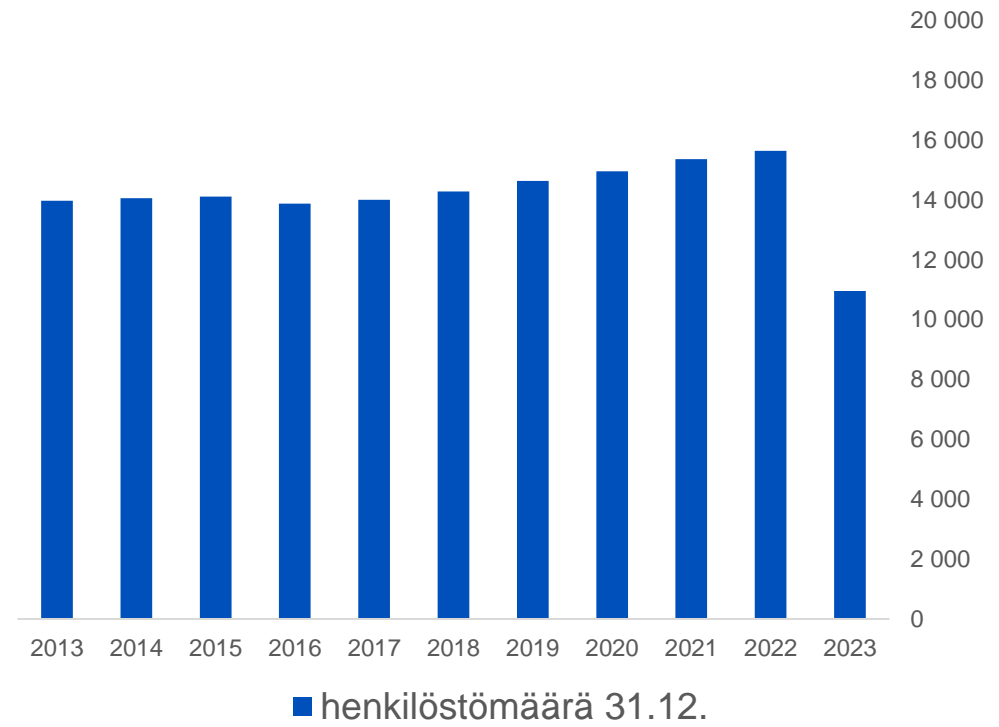
- Työmarkkinatuen kunnan maksuosuuden kasvuun vaikutti huono taloussuhdanne, jonka vaikutukset näkyvät erityisesti vieraskielisten ja nuorten työllisyystilanteen heikkenemisestä.
- Työllisyyspalvelujen palveluohjaus erilaisiin valmennuksiin, palkkatukeen ja kuntouttavaan työtoimintaan ansiosta työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen ja 1000p kuntaosuusmaksujen kuukausittaiset summat laskivat vuoden loppua kohden alle vuoden keskimääräisen kuukauden arvon.

Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa noin 11 000

- Kaupungin palveluksesta siirtyi 1.1.2023 noin 5000 henkilöä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle
- Nykyhenkilöstöstä noin 77 % työskentelee kasvun ja oppimisen toimialalla
- Vertailukelpoinen henkilöstömäärän kasvu tilanteessa, jossa HVA-siirron vaikutukset on poistettu, oli vuonna 2023 noin 390 henkilöä
- Koko henkilöstöstä vakinaisia oli 7 287 ja määräaikaista 3670.

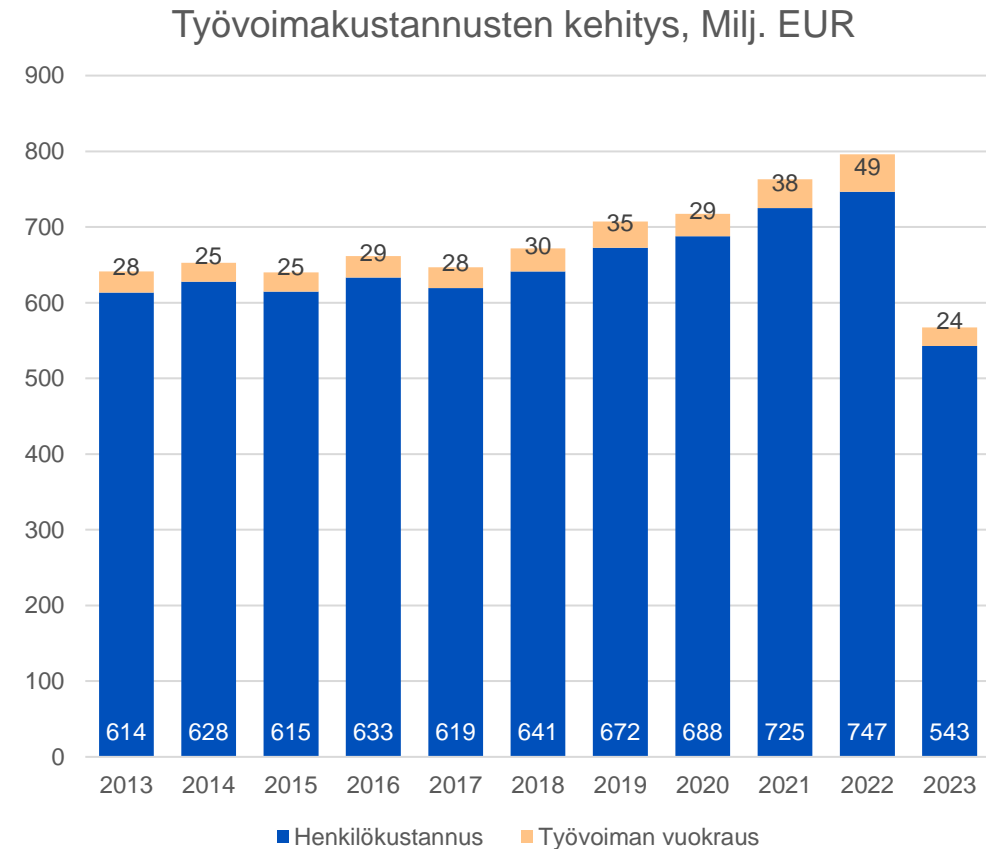

Kaupungin henkilöstömäärän kehitys v. 2013-2023 (31.12.)

Työvoimakustannukset kasvoivat noin 11 %

- Henkilöstö- ja vuokratyökustannukset kasvoivat vuoden 2023 aikana yhteensä noin 11 %, kun vuoden 2022 henkilöstö- ja vuokratyökustannuksista vähennetään Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyneen noin 5000 henkilön keskimääräiset vuosittaiset henkilöstökustannukset
- Henkilöstökustannuksia nostivat henkilöstömäärän kasvu sekä virka- ja työehtosopimusten mukaiset sopimuskorotukset
- Henkilöstökustannukset kasvoivat näin laskien noin 11 %
- Vuokratyökustannukset kasvoivat 2,6 %

Valtuuston ja konsernihallinnon talouden toteutuminen

Milj. EUR	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Valtuusto ja Konsernihallinto	2022	2023	2023	TOT-TA
Toimintatuotot	98	85	85	0
Toimintakulut	-160	-141	-127	14
TOIMINTAKATE	-62	-57	-42	14

Tulot ylittyi 0,4 milj. euroa

- **Valtuuston tehtäväalueella** tulot ylittyi 7 milj. euroa. Ylitys johtui laskennallisista korvauksista maahanmuuttajien kotouttamiseen sekä Hytetin ja Lupin tulokirjauksista, joita ei oltu budjetoitu ja tulojäämäksi kirjattu.
- **Konsernihallinnossa** tulot alittuivat 6,6 milj. euroa. Ulkoiset tulot ylittyivät 1,3 milj. euroa asiakasmaksujen perintätuotoista, alv-palautuksista sekä projektien ulkopuolisesta rahoituksesta johtuen. Tukipalvelujen sisäiset tuotot alittuivat 8 milj. euroa, josta merkittävimmät sisäisissä tietohallinnon veloituksissa järjestelmien ylläpito ja kehittämismenoissa, toimialakohtaisissa poistoissa ja työasemapalveluissa.

Menot alittuivat alkuperäiseen talousarvioon 14,1 milj. euroa ja muutettuun talousarvioon 12,1 milj. euroa.

- **Valtuuston tehtäväalueella** Hytet ja LUP menokirjauksia 7,2 milj. euroa. Palkkavarauksesta säästyti 4,1 milj. euroa ja 2,3 milj. euroa Ukrainan sodan vaikutuksiin ja projektin omarahoitusosuuksiin varatuista rahoista.
- **Konsernihallinnon** ulkoiset menot alittui 8,5 milj. euroa, joista merkittävimmät tietohallinnon erien lisäksi konsernihallinnon avoinna ja täyttämättä olevat vakanssit, JoTon käyttöönottoon ja Sarastian jatkokehittämiseen varatut menot sekä asiointin palvelujen ostot. Sisäiset erät alittuivat 3,7 milj. euroa.
- **Toimintakatteen alijäämä** toteutui 14,3 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempana

Valtuuston ja konsernihallinnon toiminnan toteutuminen

- Johtamisen ja talousohjauksen tietojärjestelmäkokonaisuus (JoTo)-projektin suunnitellut käyttöönotot toteutettiin kevään 2023 aikana. Järjestelmän jatkokehityksen teemat on priorisoitu ja niitä toteutetaan laaditun suunnitelman perusteella. Myös Sarastia 365HR -järjestelmän vakauttamisen toimenpiteitä jatkettiin.
- Organisaatioturvallisuuden periaatteet on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä ja niiden jalkauttaminen koko henkilöstölle aloitettiin syyskuussa.
- Henkilöstön ja palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat seuraavalle kaudelle 2023 - 2025 valmistuivat.
- Työterveydessä mielenterveyden haasteisiin vastaamisen toimintamallia on edelleen vahvistettu. Espoon malli on herättänyt laajasti mielenkiintoa STM:ää myöten.
- LUVN siirtymään liittyvät ICT-, sopimushallinta-, asiakirja- ja muut tehtävät saatiin päätökseen.
- Espoon kaupungin ilmastosuunnitelma on koottu talousarvioon 2024 ja sitä tarkentava Hiilineutraali Espoo 2030 -tiekartta on laadittu. Tiekartta oli 18.12. kaupunginhallituksen käsittelyssä ja se palautui valmisteluun. Tiekartta tuodaan päivitettyinä valtuuston päätettäväksi kevään 2024 aikana.
- Espoo-tarinan digitalisaatiotavoitteita edistävät painopistealueet laadittiin v. 2023.
- Omistajapolitiikka ja konserniohjeet hyväksyttiin valtuustossa alkuvuodesta 2023.

Elinvoiman tulosalueen talouden toteutuminen

Milj. EUR	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Elinvoiman tulosalue	2022	2023	2023	TOT-TA
Toimintatuotot	15	12	14	2
Toimintakulut	-160	-167	-170	-3
TOIMINTAKATE	-145	-155	-156	-2

Tulot ylittyvät 1,5 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon, muutettuun talousarvioon 2,5 milj. euroa.

- Projekteihin saatiin ulkopuolista rahoitusta yli talousarvion kulttuurissa sekä elinkeino ja työllisyydessä.
- Kulttuurin pääsy- ja lipputulot olivat noin 1,6 milj. euroa arviota suuremmat.
- Liikunnan tuotot alittuivat 0,5 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon uimahallien kävijämääristä ja osittaisista sulkemisista johtuen. Muutettuun talousarvioon tulot ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Menot ylittyivät 3,2 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon, muutettuun talousarvioon 0,3 milj. euroa

- Menojen kasvuun vaikuttivat projektien rahoituspäätökset
- Työmarkkinatuen kuntaosuuskustannusten ylitys 1,7 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon ja muutettuun 0,3 milj. euroa. Kustannukset yhteensä 29,2 milj. euroa. TMT:n kasvua edellisvuoteen 4 % (1,2 milj. euroa).
- Kulttuurin nettobudjetoidun yksikön toimintakate alittui 1,1 milj. euroa.
- Liikunnassa menot ylittyivät sisäisten vuokrien ja henkilöstömenojen osalta. Palvelujen ostoissa mm. runsasluminen talvi, sähkö, materiaalit, polttoaineet ja ostopalvelusopimukset aiheuttivat menoylitystä. Vastaavasti avustuksissa ja muissa toimintakuluissa syntyi alitusta.

Toimintakatteen alijäämä toteutui 1,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompana.

Elinvoiman tulosalueen toiminnan toteutuminen

- Vuoden 2023 aikana valmistui koko kaupunkikonsernia koskevat Elinkeino- ja työllisyyspoliittiset painopisteet ja niiden toimeenpano on aloitettu.
- Espoon TE25-ohjelman toteutus eteni suunnitellusti. Tuleva työllisyysalue muodostetaan Espoon kaupungin ja Kauniaisten kaupungin välillä.
- Turvallisemman tilan periaatteiden projekti saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Turvallisemman tilan periaatteet ovat käytössä kaikissa kulttuurin toiminnoissa. Turvallisemman tilan toteutuminen vaatii kuitenkin jatkuvaa kehittämistä, jonka vuoksi määrittelimme jatkokehityksen yhdeksi tulosityksikön vuoden 2024 kaupunkitasoisista tavoitteista.
- Kulttuuritalot ja -palvelut onnistui tuottamaan vetovoimaisia palveluita ja sisältöjä ja mahdollisti yli 540 000 käyntiä kaikkiaan 3139 tapahtumassa. EMMA puolestaan teki yli 190 000 kävijällä kävijäennätyksensä. Myös kaupunginorkesterin 32 590 kävijää ja kaupunginmuseon 148 582 kävijää keräsivät paljon yleisöä.
- Kotouttamisen osalta on seurojen kanssa perustettu työryhmä koskien koko Espoota sekä pilotti maahanmuuttajien määrän kasvattamiseksi seuratoiminnassa Leppävaaran alueelle maahanmuuttajajärjestöjen ja paikallisten urheiluseurojen kanssa.
- Yksi merkittävimmistä vuoden tapahtumista oli Yleisurheilun alle 23-vuotiaiden Euroopan mestaruuskilpailut.

Kasvun ja oppimisen toimialan talouden toteutuminen

Milj. EUR	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kasvun ja oppimisen toimiala	2022	2023	2023	TOT-TA
Toimintatuotot	49	43	55	12
Toimintakulut	-744	-781	-808	-27
TOIMINTAKATE	-695	-738	-753	-15

- Toiminta on kehittynyt valtaosin alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti. Ennakoitua suurempi hanketoiminta, kustannustason nousu, henkilöstömäärän ja -kustannusten kasvu sekä budjetoitua suurempi lapsimäärä varhaiskasvatuksessa johtivat alkuperäistä talousarviota suurempiin tuloihin ja menoihin.
- Talousarvioon verrattuna toimintatulot kasvoivat 11,8 milj. euroa johtuen mm. suomenkielisen perusopetuksen budjetin ylittävistä hanketuloista 4,5 milj. euroa ja toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen hanketuloista yhteensä 6,4 milj. euroa. Samalla kuitenkin asiakasmaksutulojen budjetti alittui 1,0 milj. euroa suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa asiakasmaksujen tulo rajojen noston takia.
- Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion kokonaisuudessaan 27,4 milj. eurolla. Suurimmat ylityksen aiheuttajat ovat suomenkielisen opetuksen henkilöstökulut (11,0 milj. euroa , joka johtuu hankekuluista ja valmistavan opetuksen ryhmistä) ja suomenkielisen varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja työvoimavuokramenoista (12,9 milj. euroa), joka koostuu hankekuluista, lapsimäärän kasvusta johtuvaan lisähenkilöstön palkkaukseen ja palkankorotuksien vaikutuksista ja lomapalkkajaksotuksista sekä palvelusetelikustannuksista (3,7 milj. euroa).
- Valtuustoon nähden sitovat menomäärärahat ylitti muutetun talousarvion kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2,5 milj. euroa ja alittui Svebissä 0,5 milj. euroa ja kasvun ja oppimisen esikunnassa 2,7 milj. euroa
- Toimintakate toteutui 15,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompana.

Kasvun ja oppimisen toimialan toiminnan toteutuminen

- Varhaiskasvatuksessa lasten määrän kasvu oli ennakoitua suurempaa ja erityisesti pienimpien lasten osuus kaikista lapsista kasvoi, joka näkyi yksikkökustannusten kasvuna
- Sote-uudistuksen toteutuminen on heikentänyt opiskelijahuoltopalveluja, joka näkyy hyvinvointialueen tuottamissa palveluissa esimerkiksi psykologipulana ja lasten lakisääteisten lääkärintarkastusten tekemättä jättämisenä. Tämä on lisännyt rehtoreiden ja opettajien työtaakkaa.
- Hanketoiminta jatkui laajana kaikissa tulosityksiköissä. Valtio ohjaa kuntien toimintaa myöntämällä hankerahoitusta, jolla pystytään rahoittamaan kestoaltaan rajallisia erillishankkeita. Tulosityksikön hanketoiminta lisää sekä tuloja että menoja omarahoitusosuuden ollessa hankkeen ehtojen mukainen, yleensä noin 20%. Hankkeiden hallinnointi ja yksikkökohtaisten budjettien seuranta on ollut haastavaa järjestelmä uudistusten vuoksi. Seuranta tullaan jatkossa kehittämään.
- Koronan jälkihoitoa jatkettiin palkkaamalla hankerahoilla yhteisöohjaajia
- Erityisinä painopistealueina oli menestyksekkäs kotouttaminen ja lapsen yksilölliset tarpeet huomioivan oppimisen polun rakentaminen yli tulosityksikkörajojen. Kotouttamista ruotsiksi tullaan edistämään tavoitteena muunkielisten lasten tasaisempi jakautuminen kaikkiin espoolaisiin kouluihin.
- Toimialalla on käynnistetty lasten luku- ja kirjoitustaidon sekä peruslaskutaitoja parantamiseen tähtäävä pitkäjänteinen yhteistyö yhdessä varhaiskasvatuksen ja peruskoulun alkuopetuksen kanssa. Tämä on yksi keskeisistä toimista, joilla Espoossa halutaan vaikuttaa Pisa-tulosten laskuun.

Kaupunkiympäristön (ilman nettoyksiköitä) toimialan talouden toteutuminen

Milj. EUR Kaupunkiympäristön toimiala	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA
Toimintatuotot	182	221	252	31
Toimintakulut	-227	-312	-310	2
TOIMINTAKATE	-45	-91	-58	33

- Toimialan tulotavoite ylittyi. Maanmyyntivoittojen tavoite oli 35,9 milj. euroa, tuloja toteutui 60,2 milj. euroa. Hepokorvenkalliosta myyntiin 21,6 hehtaarin suuruinen maa-alue 30,9 miljoonalla eurolla datakeskushankkeelle.
- Tulosityksiköiden menot toteutuivat talousarvion puitteissa.
- Joukkoliikenteen menot eivät ole vielä lopulliset. Tieto perustuu HSL:n tuoreimpaan ennusteeseen vuodesta 2023. Menojen ennustetaan toteutuvan talousarvion puitteissa.
- **Tilikaudella tehtiin kolme määrärahamuutosta:**
- Kaupunginhallitus lisäsi 5 milj. euroa kunnallistekniikan sopimusrakentamiseen ja samalla korotti maankäyttösopimusten tulotavoitetta 5 milj. eurolla.
- Valtuusto alensi joukkoliikenteen tulotavoitetta 0,6 milj. euroa infrasopimuksen sopimusehtojen perusteella
- Valtuusto alensi rakennusvalvonnan tulotavoitetta 1 milj. euroa talouden suhdanteen erävarmuuden vuoksi.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminnan toteutuminen

- Hepokorvenkallion asemakaava tuli marraskuussa lainvoimaiseksi. Microsoftille myytiin 21,6 hehtaarin suuruinen maa-alue Hepokorvenkalliosta datakeskushankkeen toteuttamista varten 30,9 miljoonalla eurolla.
- Pikaraitiotie 15 (Raide-Jokeri) aloitti liikennöinnin kahdeksan kuukautta etuajassa Espoon Keilaniemen ja Helsingin Itäkeskuksen välillä 21.10. Hanke valmistui budjetissa.
- Espoolaistentalon arkkitehtikilpailussa voittajaksi valittiin yleisösuosikki “Kohtaamisia”. Alueen asemakaavan muutoksen suunnittelua jatkettiin voittaneen kilpailutyön pohjalta.
- Valtuusto hyväksyi Espoon asumisen ja maankäytön periaatteet kesäkuussa.
- Kaavoituksen keskimääräinen tavoite saavutettiin. Kaavoja hyväksyttiin 276 600 kerrosneliömetriä.
- Rakennuslupia myönnettiin 1 294 kappaletta.
- Asuntoja valmistui 5 507 kappaletta ja uusia aloitettiin 2 848 kappaletta.
- Kolme luonnonsuojelualuetta Turvesuon neva, Smedsviken ja Kalittoman ympäristön metsät perustettiin.

Tilapalveluiden talouden toteutuminen

Milj. EUR Tilapalvelut-liikelaitos	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA
Toimintatuotot	322	294	290	-3
Toimintakulut	-207	-190	-194	-5
TOIMINTAKATE	115	104	96	-8

- Valtuusto alensi tulostavoitetta 7 milj. euroa osavuosisikatsaus 3:n käsittelyn yhteydessä.
- Tulotavoitetta alennettiin, koska myyntivoittotavoite oli suhdannetilanteessa haastava (vaikutus 2,3 milj. euroa) ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vuokrasopimuksille laskettu noin 6,5 % tuotto suoraomisteisten ja osaketilojen teknisestä arvosta jouduttiin laskemaan lain mukaiseen 6 %:n vähimmäistasoon (vaikutus 1 milj. euroa).
- Ulkoiset vuokra- ja vastikekulut ylittävät talousarvion 10,9 milj. euroa. Ulkoisten vuokrien talousarvioesitys on syksyiltä 2022, jonka jälkeen vuokriin on tullut suuret indeksikorotukset kustannustason nousun vuoksi. Vaikutus on 7,3 milj. euroa. Rahoituskustannukset ovat myös nousseet, nämä ovat nostaneet rahoitusvastikkeita. Poikkeama talousarvioon 2,5 milj. euroa.
- Muutetun käyttösuunnitelman mukainen tulostavoite (11,9 milj. euroa) ei toteudu. Tulos on 9,5 milj. euroa ja toteutuu 2,3 milj. euroa muutettua käyttösuunnitelmaa alempana. Tulot ylittivät muutetun käyttösuunnitelman 0,3 milj. eurolla ja toimintamenot ylittyivät 1,1 milj. eurolla, poistot 0,3 milj. euroa sekä sisäiset korkokulut 1,2 milj. euroa.

Tilapalveluiden toiminnan toteutuminen

- Tapiolan Louhi Oy:n (Tapiolan terveysasema) osakkeet ostettiin.
- Hiilineutraaliustavoitetta edistettiin ja KETS-toimenpidesuunnitelmaa toteutettiin.
- Kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutus toteutettiin ja valmistelu aloitettiin.
- Käynnissä olevat investointihankkeet olivat Kalajärven koulu ja päiväkoti, Tiistilän koulu ja päiväkoti sekä Aarrekartan, Tähystäjän ja Viherkallion päiväkoti. Tapiolan uimahallin projektinjohtourakka keskeytettiin uutta kilpailutusta varten.
- Valmistuneita hankkeita olivat Mankkaan päiväkodin peruskorjausosa, Matinkylän lukio (yhtiö), Laajalahden koulu (elinkaari), Niipperin koulun siirtokelpoinen liikuntasalirakennus ja Leppävaaran siirtokelpoinen päiväkoti. PPP-hankkeista valmistuivat viimeisinä Kilon koulu ja päiväkoti ja Perkkään päiväkoti.
- Hyvinvointialueen käyttöön tulevan Espoonlahden terveysaseman peruskorjaushanke aloitettiin.
- Kulttuurikeskuksen teatterin suunnittelua edistettiin.
- Energiahintojen kallistumisen vuoksi toteutetut sähkön ja lämmön kulutuksen hillintätoimet onnistuivat.

Suurpelto taseyksikön talouden ja toiminnan toteutuminen

Milj. EUR	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Suurpellon taseyksikkö Pa	2022	2023	2023	TOT-TA
Toimintatuotot	6	8	5	-3
Toimintakulut	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	6	7	5	-2

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Kyläsepäntie valmistui ja avattiin liikenteelle
- Katuja ja muita yleisiä alueita viimeisteltiin aloituskaava-alueilla I ja III
- Asuntorakentamista aloitettiin kuudessa kohteessa yhteensä noin 55 000 kerrosneliometriä.
- Asuntorakentamista valmistui kolmessa kohteessa yhteensä noin 12 000 kerrosneliometriä.
- Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaosto päätti varata S-Pankki Toimitila Erikoissijoitusrahastolle tontin liikekeskushankkeen suunnittelua varten.

Talous

- Valtuusto alensi maanmyynnin tulotavoitetta 2,7 milj. euroa, koska ennakoidut tonttihaut siirtyivät.
- Menot toteutuivat talousarvion puitteissa ja edellisten vuosien tasolla.
- Taseyksikön investoinnit olivat 4 milj. euroa.

Tapiolan taseyksikön talouden ja toiminnan toteutuminen

Milj. EUR Tapiolan taseyksikkö Pa	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA
Toimintatuotot	30	38	39	1
Toimintakulut	-1	-2	-1	0
TOIMINTAKATE	29	36	37	1

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Raide-Jokerin eli Pikaraitiotie 15:n liikennöinti käynnistyi lokakuussa
- Tapiolan kulttuurikeskuksen laajennuksen ja sen ympäristön kaavoitus käynnistyi
- Tapiolan keskuksen asuntorakentaminen eteni
- Jousenpuiston alueen asuntorakentaminen eteni lähes valmiiksi
- Maarinsolmun eritasoliittymän asemakaava tuli voimaan vuoden alussa
- Otaniemen keskuksen laajennuksen eli Biologin korttelin asemakaavanmuutoksen valmistelu eteni
- Varman Keilaniemen Portti-hankkeen tonttikauppa toteutui ja rakentaminen käynnistyi
- Keilaniemen kalliopysäköintilaitoksen toteuttamista valmisteltiin

Talous

- Tulotavoite toteutui. Maankäyttösopimustuottoja kertyi 22,3 milj. euroa, maanmyyntivoittoja 14,6 milj. euroa ja maanvuokria 1,2 milj. euroa.
- Kulut toteutuivat talousarvion puitteissa, mutta sisäiset korkomenot ylittivät talousarvion vaikka välitystilin velka pieneni vuoden aikana.
- Taseyksikön investoinnit olivat yhteensä 16,1 milj. euroa. Infraa rakennettiin 8,7 milj. eurolla ja osakkeiden ja osuuksien investoinnit mm. Tapiolan keskus pysäköinti Oy:n rahoitusvastikkeisiin olivat 7,3 milj. euroa

Urheilupuiston taseyksikön talouden ja toiminnan toteutuminen

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

- Stadionin ja pysäköintilaitoksen suunnitelmia jatkokehitettiin vuonna 2023 todetun asuntomarkkinatilanteen heikentymisen vuoksi. Aiemmin kiinteästi stadionin katsomorakenteissa ollut asunto-osa eriytettiin stadionista, mikä tarvittaessa mahdollistaa asunto-osan ja stadionin eriaikaisen rakentamisen
- Stadionin ja pysäköintilaitoksen urakkakilpailun aineisto valmistui odottamaan päätöstä hankkeen toteuttamisesta
- Kaupunkitekniikan keskuksen toimesta laaditut urheilupuiston alueen yleissuunnitelmat valmistuivat pohjaksi v. 2024 laadittavien rakennussuunnitelmien tekemiselle.

Talous

- Vuokratuottoja kertyi talousarvion mukaisesti.
- Vuoden aikana ei tehty isompia investointeja. Toteuma ainoastaan 0,3 milj. euroa. Rakentaminen ei alkanut siinä laajuudessa kuin talousarvioon ennakoitiin.

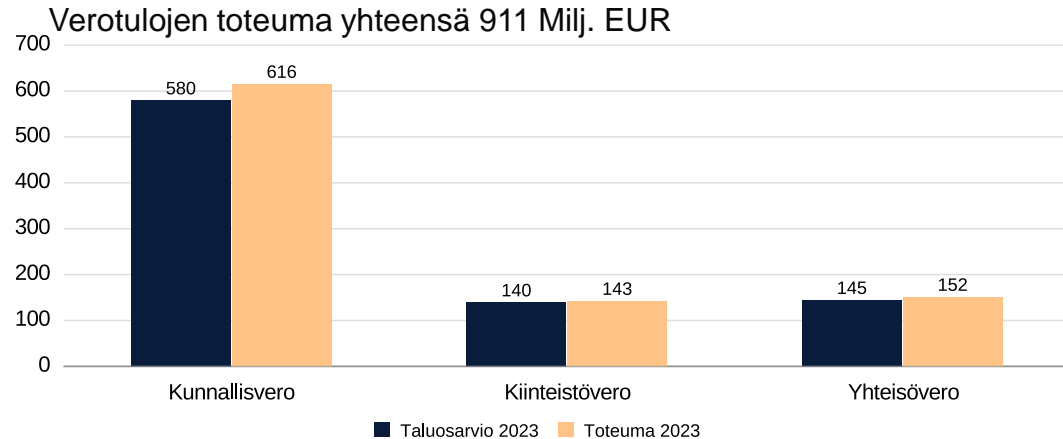
Valtuustoon nähden sitovien tasojen poikkeamat

Käyttötalous, M€	Menojen ylitys Muutettu TA	Menojen ylitys Alkuperäinen TA	Tulojen alitus Muutettu TA	Tulojen alitus Alkuperäinen TA	Tulostavoite Muutettu TA	Tulostavoite Alkuperäinen TA
Kulttuurin tulosityksikkö, brutto			0,1	0,1		
Liikunnan ja urheilun tulosityksikkö	0,7	1,9				
Kasvun ja oppimisen lautakunta	2,5	30,0*				
Kaupunkisuunnittelukeskus			0,2	0,2		
Joukkoliikenne**						
Tilapalvelut-liikelaitos					2,2	9,2

*) Tulojen ylitys 11,4 M€ (mm. hanketulot). Toimintakatteen ylitys 18,5 M€

***) Tarkentuu tilinpäätöksessä kun HSL:n lopulliset tiedot saatu.

Uudistukset ja talouden epävarmuus vaikeuttavat ennustamista – myös valtakunnallisesti

Milj. EUR	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	244	347	349
Valtionosuuden tasaus	-176	-24	-24
Veromenetyksen kompensatio	96	31	31
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus	1	3	3
Yhteensä	166	357	359

- Vuosi 2023 oli ensimmäinen tilikausi Sote-uudistuksen yhteydessä uudistetulla kuntien rahoitusmallilla. Vuoden 2023 alusta veroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä samansuuruisesti kaikilta kunnilta sekä kolmannes kuntien yhteisöveron jako-osuudesta eli 11,25 prosenttiyksikköä. Lisäksi valtionosuusjärjestelmään tehtiin merkittäviä muutoksia.
- Suurista muutoksista johtuen vuoden 2023 verorahoituksen kehityksen arviointi oli poikkeuksellisen vaikeaa.
- Talousarvion 2023 veroennusteet perustuivat valtiovarainministeriön ja kuntaliiton syksyn 2022 arvioihin uudistetun rahoitusmallin mukaisista verokertymistä ja valtionosuuksista.
- Verotuloja kertyi vuonna 2023 yhteensä 911 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 46 milj. eurolla. Verotulot laski edellisvuodesta 939 milj. euroa (-51%)
- Vuoden 2023 verokertymää nosti erityisesti palkkasumman kasvu, johon vaikutti mm. vuoden 2023 korkeat palkankorotukset, Sote-uudistukseen liittyvät ns. verohännät (mm. tammikuu 2023 tilitettiin kunnille vielä vanhalla korkeammalla veroprosentilla) sekä vuoden 2022 verotulojen korkeampi kasvu kuin mitä syksyn 2022 arvioissa oli oletettu. Lisäksi kiinteistöveroa kasvatti rakennusten nousseet verotusarvot kun jälleenhankinta-arvoja korotettiin rakennuskustannusten noustua. Kunnallisveron oikaisu Espoolle verovuodelta 2022 oli +16,8 milj. euroa sekä vuoden 2023 jako-osuuden oikaisun vaikutus joulukuun tilityksessä +7 milj. euroa.
- Yritysten kuluvan vuoden ennakoverot laskivat ja se vähensi kunnille kertyvää yhteisöveroa vuoden aikana. Joulukuun yhteisöveron tilitys nousi selvästi edellisvuodesta mm. jäännösverojen nousun takia ja nosti myös Espoon koko vuoden tilitetyn yhteisöveron kokonaisuudessaan 7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmaksi.
- Valtionosuudet kertyivät pääosin talousarvion mukaan. VM:n marraskuun muutos peruspalvelujen valtionosuuteen kasvatti Espoon valtionosuutta 1 milj. eurolla. Vuoden 2023 valtionosuuksiin sisältyy Sote-uudistukseen liittyvä muutosrajoitin ja siirtymätasaus sekä muutos verotulotasaukseen.

Tulosta parantavat useat kertaluonteiset erät

Milj. EUR	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA	Kasvu-%
Myyntituotot	108,1	30,0	34,9	4,8	16,1
Liiketoiminnan tuotot	-	15,1	0,0	-15,1	-100,0
Maksutuotot	129,7	86,6	100,5	13,9	16,1
Tuet ja avustukset	64,0	15,3	29,7	14,4	93,7
Vuokratuotot	40,8	60,1	55,6	-4,5	-7,5
Muut toimintatuotot	118,8	159,7	183,2	23,6	14,8
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	461,3	366,8	403,9	37,1	10,1
Valmistus omaan käyttöön	8,8	13,0	10,9	-2,2	-16,5
Henkilöstökulut	-746,6	-537,0	-542,9	-5,9	1,1
Palvelujen ostot	-1 044,0	-450,1	-448,3	1,8	-0,4
Aineet, Tarvikkeet ja tavarat	-84,5	-59,5	-58,8	0,7	-1,2
Avustukset	-107,5	-82,7	-86,6	-4,0	4,8
Vuokrat	-133,7	-132,5	-140,8	-8,3	6,3
Muut toimintakulut	-6,5	-11,6	-8,5	3,1	-27,0
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-2 122,7	-1 273,4	-1 285,9	-12,5	1,0
Sisäinen myynti	424,1	346,1	344,5	-1,6	-0,5
Sisäiset ostot	-424,5	-346,3	-344,8	1,6	-0,5
Toimintatuotot yhteensä	885,5	712,9	748,5	35,5	5,0
Toimintakulut yhteensä	-2 547,2	-1 619,7	-1 630,6	-11,0	0,7
TOIMINTAKATE	-1 652,9	-893,8	-871,3	22,4	-2,5
Verotulot	1 850,1	865,0	911,4	46,4	5,4
Valtionosuudet	165,6	356,8	358,9	2,1	0,6
Rahoitustuotot ja kulut	-15,8	21,1	52,8	31,7	150,4
VUOSIKATE	347,0	349,1	451,7	102,6	29,4
Poistot	-195,7	-195,4	-191,4	4,0	-2,0
Arvon alentumiset	-3,6	-	-1,2	-1,2	-
Satunnaiset tuotot ja kulut	97,1	-	0,0	0,0	-
TILIKAUDEN TULOS	244,8	153,7	259,0	105,4	68,6

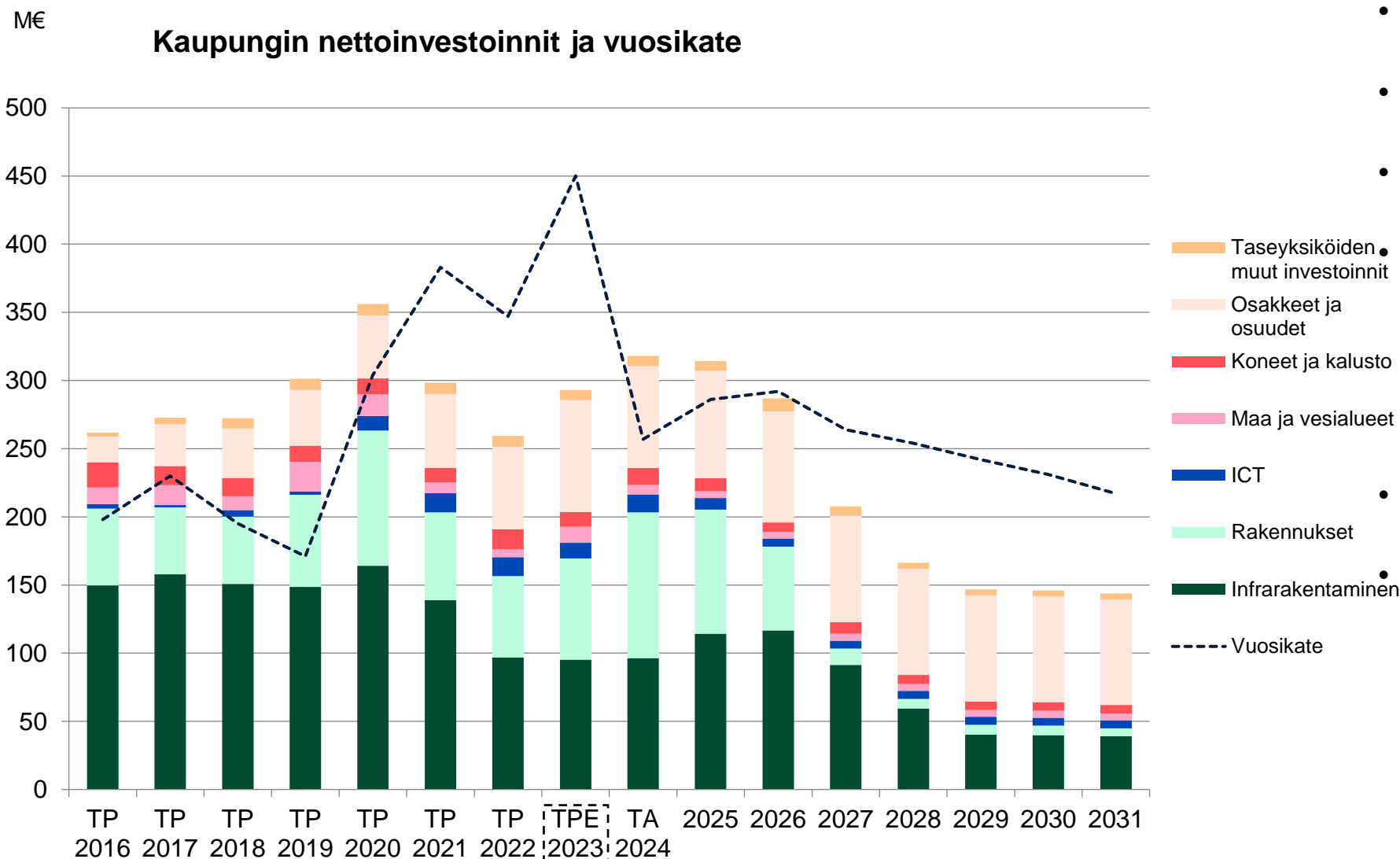
- Maanmyynti ei markkinatilanteen takia ole edennyt. Yksittäisen merkittävän myynnin johdosta euromääräinen tavoite ylitettiin.
- Saadut projekti- ja hankerahoitukset kasvattivat sekä tuottojen että kulujen määrää. Toimintakate antaa parhaimman kuvan kokonaisuudesta.
- Verotulojen arviointi haastavaa. Verotuksen myöhäinen valmistuminen, edellisvuosien verohännät, palkkaratkaisun hinta ja yhteisöjen tuloksen järjestelyt aiheuttivat muutoksia ennusteisiin.
- Merkittävimmät käyttötalouden poikkeamat:
 - Koton toimintakate toteutui 15 milj. eur heikompana
 - Tilapalveluiden toimintakate toteutui 9 milj. eur heikompana
 - Hytetin vuodelle 2022 kuuluvia menoja 7,2 milj. eur ja vastaavasti tuloja 2,7 milj. eur
 - Tietohallinnon kustannukset alittuivat, osa järjestelmä uudistuksista ja pienkehittämisestä siirtyi vuodelle 24.
 - Työmarkkinatuen ylitys 1,5 milj. eur
- Rahoitustuottoja nostavat
 - salkun sisällä tehdyistä muutoksista realisoitui 9 milj. eur myyntivoittoa
 - rahastojen alakirjauksen palautus, 17 milj. eur, jonka vaikutus vain kirjanpidollinen.
 - Kassasijoitusten tuotto 19 milj. eur
- Oikaistu tilikauden tulos n. 87 milj. eur

Investointitaso ennätyskorkealla

Milj. EUR	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA
TOIMITILARAKENTAMINEN	108,2	75,7	-32,5
Uudisrakentaminen	99,2	68,2	-31,0
Perusparantaminen	9,0	7,5	-1,5
INFRARAKENTAMINEN	98,6	93,8	-4,8
Peruskaupungin hankkeet	55,6	49,3	-6,3
Yksityisrahoitteiset hankkeet	25,0	31,5	6,5
Taseyksiköiden hankkeet	18,0	13,0	-5,0
Suurpellon taseyksikkö	4,1	4,0	-0,1
Tapiolan taseyksikkö	9,6	8,7	-0,8
Urheilupuiston taseyksikkö	4,3	0,3	-4,0
MUUT INVESTOINNIT	108,8	124,9	16,1
Liikuntapaikkojen perusparantaminen	1,4	1,4	0,0
Aineettomat investoinnit	11,5	11,2	-0,3
ICT-investoinnit	11,5	11,2	-0,3
Maa ja vesialueet	7,0	11,8	4,8
Koneet ja kalusto	12,4	11,0	-1,4
Osakkeet ja sijoitukset	76,5	89,5	13,0
Yhteensä	315,6	294,4	-21,1

- Ennakkotiedon mukaan investointeja toteutui 294 milj. euroa. Investoinnit alitti alkuperäisen talousarvion 21 milj. eurolla.
- Maa-alueisiin käytettiin 11,8 milj. euroa. Valtuusto lisäsi määrärahaa vuoden aikana 4,8 milj. euroa.
- Infrarakentaminen toteutui pääosin muutetun talousarvion mukaisesti. Poikkeamaa aiheutti Raide-Jokerin positiivinen loppuselvitys sekä kaupunkiratahankkeen ajoitus, joiden toteuma alitti talousarvion 10 milj. eurolla. Muissa peruskaupungin hankkeissa määrärahat kokonaisuudessaan hiukan ylittyivät. Urheilupuistossa rakentaminen ei vielä alkanut.
- Toimitilojen uudisrakentamisesta jäi hankkeiden ajoitussyistä määrärahaa käyttämättä sekä siksi, että Tapiolan uimahallin korjaus- ja uudisrakentamishanke siirtyi eteenpäin. Suurimmat poikkeamat; Tapiolan uimahalli 7,8 milj., Tiistilän koulu ja päiväkotit 5 milj., Viherkallion päiväkotit 2,5 milj. ja Hyökkyvuoren pysäköintilaitos 5,2 milj. euroa.
- Valtuusto lisäsi Tilapalvelut liikelaitoksen osakkeiden määrärahaa 16,5 milj. euroa. Lisäyksellä hankittiin Tapiolan Louhi Oy:n osakkeet.
- ICT-investoinneissa muutamia hankkeista siirtyi ja toteuma alitti talousarvion.
- Tilojen ensikertaiseen varustamiseen sekä muihin koneisiin ja laitteisiin investoitiin 11 milj. euroa.

Investointien kehitys

- Nettoinvestoinnit vuonna 2023 olivat 290 milj. euroa.
- Investointitaso säilyi korkealla yli 250 milj. euron tasolla.
- Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 40 milj. euroa. Vuosikate toteutui 450 milj. tasolla. Vuoden 2023 tulorahoitusta paransi Sote-uudistukseen liittyvät ns. verohännät, joiden vaikutus poistuu 2024.
- Investointien tulorahoitusaste oli 151%
- Sote-uudistuksen vaikutukset heikentävät kaupungin vuosikatetta ja investointien rahoituskykyä tulevaisuudessa ja investointitasoa lasketaan vuoteen 2031 asti ulottuvassa investointiohjelmassa.

Rahoituslaskelma

Milj. EUR	Talousarvio 2023	Toteuma 2023	Poikkeama TOT-TA
Vuosikate	349,1	451,7	102,6
Satunnaiset erät	-	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-58,9	-75,3	-16,4
TOIMINNAN RAHAVIRTA	290,2	376,4	86,2
Investointimenot	-315,6	-294,6	21,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4,3	4,2	-0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	58,9	81,1	22,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-252,3	-209,4	43,0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	37,9	167,1	129,2
Antolainasaamisten lisäykset	-43,8	-29,0	14,8
Antolainasaamisten vähennykset	10,4	8,7	-1,7
Antolainauksen muutokset	-33,3	-20,2	13,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	51,0	-	-51,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53,1	-51,9	1,1
Lainakannan muutokset	-2,1	-51,9	-49,9
Oman pääoman muutokset	0,0	-	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1,4	-105,5	-104,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-36,8	-177,7	-140,9
RAHAVAROJEN MUUTOS	1,1	-10,7	-11,7

- Toiminnan ja investointien rahavirta oli 167 milj. euroa positiivinen vuosikatteen toteutuessa korkealla tasolla vuoden 2023 poikkeuseristä johtuen.
- Kaupungin kassatilanne oli hyvä vuoden aikana ja talousarviossa varattua lainamäärää ei tarvinnut nostaa.
- Lainoja lyhennettiin vuoden aikana 51,9 milj. euroa.
- Antolainoja myönnettiin 29 milj. euroa ja myönnettyjä lainoja maksettiin kaupungille takaisin 8,3 milj. euroa.

Kassa ja lainakanta

Espoon kassatilanne oli hyvällä tasolla:

- Konsernitilin saldo oli 536,1 milj. euroa, josta oli sijoitettuna lyhyen koron rahastoihin 407,0 milj. euroa.
- Espoon kassasijoitukset tuottivat vuoden aikana n. 4,8 % eli 19,0 milj. euroa.
- Emon kassa oli 424 milj. euroa, ja tyttärien kassa 112 milj. euroa.

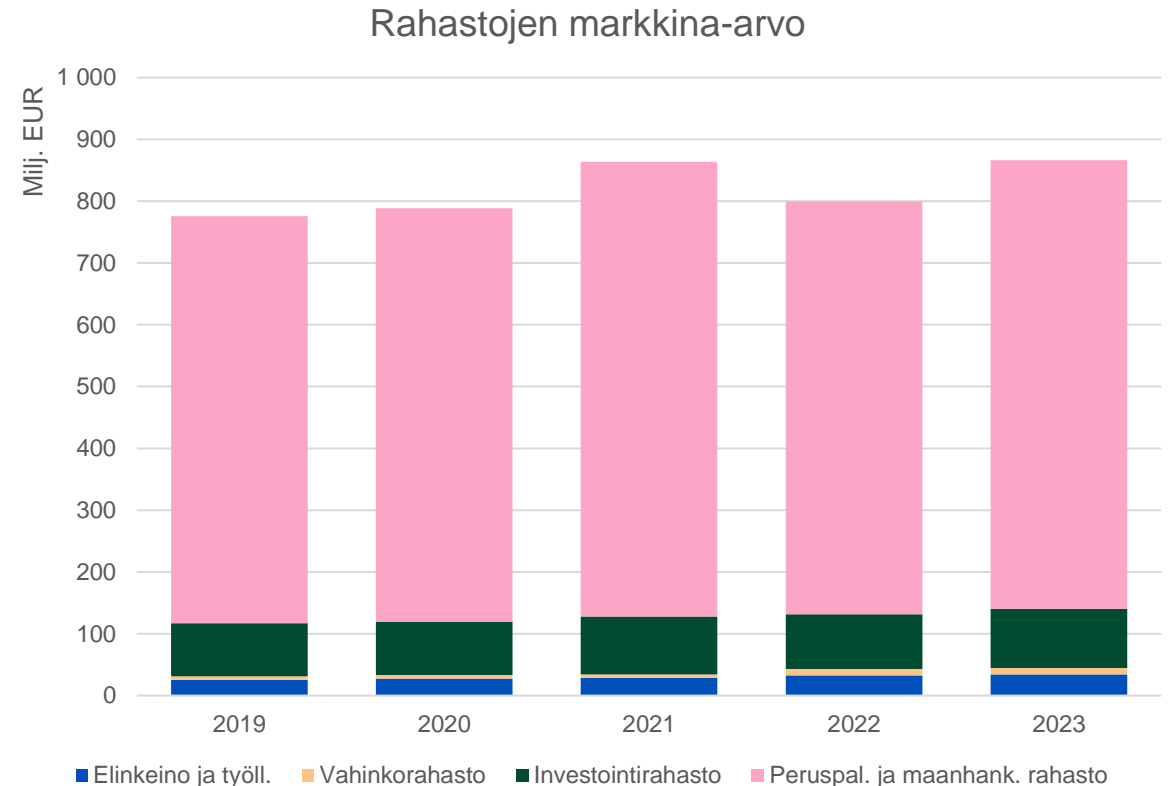
Pitkäaikaisten lainojen määrä pieneni lyhennysten verran:

- Vuoden 2023 aikana lyhennetyt lainat 51,9 milj. euroa, maksetut korot 9,7 milj. Euroa.
- Vuoden 2023 lainanottovaltuutta 51,0 milj. euroa ei käytetty.
- Kaupungin lainasalkusta (837,5 milj. euroa) oli kiinteäkorkoista lainaa 86,24 % ja koko lainasalkun keskiporkko oli 1,11 %.

Hyvät tuotot epävarmassa markkinassa

- Rahastojen **markkina-arvot kasvoivat** vahvasti vuonna 2023, kun sekä korot että osakkeet tuottivat molemmat hyvin. Espoon rahastojen arvonmuutos oli **n. 68,8 milj. euroa** ja niiden tuotot vaihtelivat 7,8 % ja 8,7 % välillä (markkina-arvoin).
- Rahastojen **kirjanpidollinen tulos oli 40,6 milj. euroa** ja talousarvioon oli budjetoitu 16,3 milj. euroa. Suurimmat poikkeamat ennusteeseen johtuivat vuoden lopussa tehdyistä alaskirjausten palautuksista n. 17,0 milj. euroa ja keväällä Investointirahastossa tehdyistä rahastomyynneistä, joista tuloutui tuottoa n. 9,0 milj. euroa.
- Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahaston purkua ei tehty vuoden 2023 aikana vahvasta kassatilanteesta johtuen. Talousarvioon oli merkitty 15,0 milj. euron rahaston purku.
- Erityiskatteisten rahastojen tuottojenvaihtelu voi olla erityisen suurta, joten ne arvioidaan talousarvioon varovasti. Kaupungin sijoitukset tulee arvostaa hankintahintaan ja tästä johtuen sijoitusten arvonnousuja ei kirjata kirjanpitoon ennen niiden realisoitumista.

Kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteumat

1/2

	Toteutuu
	Toteutuu pääosin
	Poikkeamia
	Ei voida vielä arvioida

Tavoite	OVK1	OVK2	OVK3	ETP
1. Espoo on oppimisen ja sivityksen kärkikaupunki				
1.1. Espoolaiset osallistuvat laadukkaaseen varhaiskasvatukseen				
1.2. Espoon oppimistulokset ja koulutustaso ovat Suomen kärkitasoa				
1.3. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mieluisa harrastus				
1.4. Nollatoleranssi koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan				
1.5. Työpaikkojen houkuttelevuus ja henkilöstön jaksaminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa paranee				
1.6 Lapset ja nuoret voivat hyvin				
2. Espoo toteuttaa palveluja koko espoolaisen yhteisön voimin				
2.1. Palvelutuotannon kustannusvaikuttavuus paranee digikärkihankkeiden vaikutuksesta				
2.2. Palvelutuotanto kehittyy asukas- ja asiakaslähtöisesti ja kustannusvaikuttavasti monituottajamallia hyödyntäen				
2.3. Rakentamisen lupien käsittelyaika paranee niin, että 85% lupapäätöksistä käsitellään korkeintaan 75 vuorokaudessa				
2.4. Espoon kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rajapinnat ja palveluketjut toimivat hyvin				
3. Espoo on taloudellisesti kestävä ja verotukseltaan kilpailukykyinen				
3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman ja talousarvion mukaisesti				
3.2. Investointien tulo-rahoitusaste nousee yli 100 % valtuustokauden aikana ja konsernin lainakanta kääntyy laskuun				
3.3. Espoolaiset viranhaltijat sekä poliittiset päättäjät vaikuttavat hallitusohjelman valmisteluun ja valtakunnalliseen päätöksentekoon siten, että Espoon mahdollisuudet kestäväan kasvuun ja investointeihin turvataan				

Kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteumat

2/2

	Toteutuu
	Toteutuu pääosin
	Poikkeamia
	Ei voida vielä arvioida

Tavoite	OVK1	OVK2	OVK3	ETP
4. Espoo on kansainvälisesti vetovoimainen yrittäjyys- ja innovaatiopääkaupunki				
4.1. Espoo houkuttelee tieto- ja osaamisintensiivisiä yrityksiä sijoittumaan ja pysymään Espoossa.				
4.2. Yritystyöpaikkojen määrä Espoossa ja kasvukäytävillä kasvaa.				
4.3. Espoo on haluttu kumppani kestävien kaupunki- ja palveluratkaisujen kehittämisessä.				
4.4. Espoo profiloituu Pohjoismaiden parhaana startup-yrittäjyyden ja kasvuyritysten sijaintikaupunkina, jota tukemaan kehitämme kasvuyritys-kampuksen yhdessä kumppaneiden kanssa.				
4.5. Espoo on Pohjoismaiden paras paikka kansainvälisille osaajille				
4.6 Nuorisotyöttömyys alenee v. 2019 tasolle				
5. Espoo on viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen kotikaupunki				
5.1. Espoo kasvaa kestävästi.				
5.2. Turvallisuus Espoossa ja kuntalaisten kokemus turvallisuus.				
5.3. Luonnon monimuotoisuus vahvistuu.				
6. Espoo saavuttaa hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä				
6.1. Hiilidioksidipäästöt vähenevät tavoitteen mukaisesti				
6.2. Hiilineutraaliuden edistäminen Espoo-tarinan strategiassa priorisoiduissa kohteissa raideliikenteen varren kaupunkikeskusalueilla ja POKE-pientaloalueilla				
7. Espoo on Suomen paras kotouttaja				
7.1. Espoon kotouttaminen on tuloksellista				
7.2. Espoo tukee vastuidensa mukaisesti Ukrainasta saapuvia pakolaisia onnistuneesti				

Kaupunkitasoisten tulostavoitteiden toteutuminen

- Vuodelle 2023 on asetettu 26 kaupunkitasoista tulostavoitetta
 - Ennakkotilinpäätöksen yhteydessä
 - 14 tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan
 - 7 tulostavoitteen arvioidaan toteutuvan pääosin
 - 5 tulostavoitteen osalta on poikkeamia
 - Poikkeamia on tunnistettu seuraavien tavoitteiden osalta
 - 1.4. Nollatoleranssi koulukiusaamiseen ja kouluväkivaltaan
 - 1.6 Lapset ja nuoret voivat hyvin
 - 2.3. Rakentamisen lupien käsittelyaika paranee niin, että 85% lupapäätöksistä käsitellään korkeintaan 75 vuorokaudessa
 - 3.1. Toimintamenojen kasvua hillitään Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman ja talousarvion mukaisesti
 - 4.6 Nuorisotyöttömyys alenee v. 2019 tasolle
- Kaupunkitasoisista tulostavoitteista ~81% arvioidaan toteutuvan vähintään pääosin

